II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 13. juli 1983

om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85 (IV/30.174 — VIMPOLTU)

(Den nederlandske tekst er den eneste autentiske)

(83/361/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 [1], senest ændret ved akten vedrørende Grækenlands tiltrædelse, særlig artikel 3, stk. 1, og artikel 6,

under henvisning til anmeldelse af 11. september 1980 fra »Vereniging van Importeurs van en Groothandelaren in land- en tuinbouwmachines, Vimpoltu« herefter benævnt »Vimpoltu«, til Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i henhold til artikel 4 i forordning nr. 17, af sin beslutning af 27. maj 1980, herefter benævnt Vimpoltu-beslutningen.

under henvisning til en anmodning i henhold til artikel 2 i forordning nr. 17 om en negativattest med hensyn til Vimpoltu-beslutningen af 27. maj 1980, som Vimpoltu samme dag indgav til Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, samt den — subsidiære — anmodning om fritagelse af denne beslutning i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 1. juli 1982 om at indlede en procedure i sag nr. IV/30.174,

efter at have givet de pågældende virksomheder lejlighed til at udtale sig vedrørende de af Kommissionen fremførte klagepunkter i henhold til artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 og i henhold til Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i Rådets forordning nr. 17 [2],

efter høring af udtalelse fra Det rådgivende udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål i overensstemmelse med artikel 10 i forordning nr. 17, og

ud fra følgende betragtninger:

I. DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

A. Vimpoltu

(1) Vimpoltu er en forening oprettet i 1927 efter nederlandsk ret, som i henhold til artikel 5 i vedtægterne har følgende formål:

a) at fremme handelen med landbrugsmaskiner i videste forstand,

b) at fremme et godt samarbejde mellem dem, som har interesse i handelen med landbrugsmaskiner,

c) at organisere handelen med disse varer,

d) at varetage medlemmernes generelle interesser.

[1] EFT nr. 13 af 21. 1. 1962, s. 204/62.

[2] EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

Ifølge artikel 5, stk. 2, i vedtægterne søger Vimpoltu at nå dette mål ved bl.a. at fastsætte betingelser for salg og levering af landbrugsmaskiner og at pålægge medlemmerne eller grupper af medlemmer forpligtelser til at efterleve vedtagne ordninger.

(2) Vimpoltu har ordinære medlemmer, ekstraordinære medlemmer og æresmedlemmer; efter anmodning kan som ordinært medlem optages: i Nederlandene hjemmehørende interessentskaber, kommandit-, aktie- og anpartselskaber og myndige enkeltpersoner, som selvstændigt driver handel med landbrugsmaskiner, enten helt eller delvis som grossister, og som køber maskinerne direkte fra fabrikken og har dem og deres dele på lager (artikel 8 og 9).

(3) Medlemsskabet ophører ved død, opsigelse eller eksklusion; eksklusion kan kun finde sted, når et medlem har handlet i strid med foreningens vedtægter, forskrifter eller beslutninger (artikel 10).

(4) Vimpoltu kan oprette afdelinger, som særlig skal fremme en bestemt handelssektor, hvilket sker efter en generalforsamlingsbeslutning (artikel 14).

Afdelingerne er beføjede til at træffe beslutninger vedrørende handelen med de maskiner, som vedrører deres virkeområde. Vedtagne beslutninger skal godkendes af hovedbestyrelsen, inden de træder i kraft. Efter hovedbestyrelsens endelige godkendelse får alle foreningens medlemmer meddelelse om afdelingsbeslutningerne (artikel 24).

(5) Den afdeling, som har betydning for denne sag, er Vimpoltus afdeling I, nemlig afdelingen for landbrugstraktorer, -maskiner og -redskaber. Vedrørende landbrugstraktorer har Vimpoltu ca. 20 medlemmer, som både er importører og grossister, og som har en samlet andel af det nederlandske traktormarked på ca. 90 %.

B. Det nederlandske marked for landbrugstraktorer

(6) I Nederlandene har der ikke gennem et vist tidsrum været producenter af landbrugstraktorer.

(7) For at dække det indenlandske behov importeres alle nødvendige traktorer, især fra medlemsstaterne (f. eks. 50 % fra Forbundsrepublikken Tyskland, men også fra Det forenede Kongerige, Italien og Frankrig).

(8) Indførslen af landbrugstraktorer har i de seneste år andraget [1]:

— 1978 12 389 stk.,

— 1979 10 651 stk.,

— 1980 8 006 stk.

(9) Den samlede omsætning [2] af nye landbrugstraktorer i Nederlandene androg:

	Medlemmer af Vimpoltu	Cebeco Handelsraad [3] [4]
1975	hfl. 145 615 000	
1976	hfl. 217 009 000	
1977	hfl. 276 673 000	
1978	hfl. 276 904 000	
1979	hfl. 273 862 000	
1980	hfl. 195 285 000	

(10) Kommissionen ser ingen grund til at tvivle på rightigheden af det talmateriale, som virksomhederne har fremlagt. Det vigtigste led mellem importører og forbrugere udgøres af forhandlerne, som også kaldes mekaniseringsvirksomheder. Det samlede antal forhandlere af landbrugsmaskiner i almindelighed andrager ca. 1 500; en fordeling, der kun omfatter traktorforhandlere, er vanskelig at foretage, fordi forhandlerne yder eftersalgsservice (vedligeholdelse og reparation) for landbrugsmaskiner generelt og ikke blot for traktorer.

(11) Den største gruppe af endelige aftagere er de ca. 160 000 landbrugsbedrifter i Nederlandene.

(12) Det fremgår af de af Vimpoltu fremlagte oplysninger (jf. punkt 9), af efterspørgslen efter nye landbrugstraktorer i Nederlandene har været dalende i de senere år. Den økonomiske tilbagegang er uden tvivl årsagen til denne nye situation. Det skal imidlertid også tages i betragtning, at de landbrugstraktorer, som sælges i Nederlandene, ofte er dyrere end dem, der

---

[1] Tallene er taget fra »Landbouwmechanisatie 32« (1981), 5. maj 1981, s. 541.
[2] Tallene vedrører omsætningen i grossistledet.
[3] Cebeco Handelsraad er et andelsforetagende, som ikke er medlem af Vimpoltu, men som også overholder Vimpoltubeslutningen.
[4] I henhold til artikel 21, stk. 2, i forordning nr. 17 offentliggøres omsætningen ikke.

sælges i andre lande. I den landbrugsfaglige presse (1) angives følgende grunde hertil :

a) faktorer, som har relation til importørerne og forhandlerne :

— den udenlandske producents prispolitik : den pris, importøren skal betale til fabrikanten, danner grundlaget for fastsættelsen af bruttosalgsprisen til forbrugerne ; de priser, som beregnes over for nederlandske importører, skulle til tider være højere end prisen for importører i andre lande ;

— forskellen i udførelsen mellem en traktor, som sælges i Nederlandene, og en, der sælges i udlandet (i Nederlandene har traktorerne f.eks. større og altså dyrere dæk) ;

— den kendsgerning, at alle traktorer, som sælges i Nederlandene, skal importeres, således at der kommer et ekstra led ind mellem producent og forbruger ;

b) faktorer, der har relation til forbrugerne :

— da der forhandles om priserne, påstås det, at dette kan have til følge, at forhandlerne kræver store rabatter af importørerne (indtil 40 % før anvendelsen af Vimpoltu-beslutningen) ; det har vist sig, at en del af disse rabatter ofte af forhandlerne blev videregivet til forbrugerne, ved at der blev givet en højere pris for den traktor, der blev taget i bytte ;

c) eksterne faktorer, såsom valutakursudsving, kan gøre importerede traktorer dyrere eller billigere.

C. Vimpoltu-beslutningen af 27. maj 1980

(13) Vimpoltu-beslutningen er en bindende beslutning for medlemmerne af afdelingen for landbrugstraktorer og -redskaber. Beslutningen anvendes også af Cebeco Handelsraad. I beslutningen er anført de aftalte fremgangsmåder med hensyn til handelen med landbrugstraktorer og det hertil leverede tilbehør.

(14) Beslutningen trådte i kraft den 1. september 1980.

(15) Det fremgår af bilag 6 til anmeldelsen, at der ved beslutningen bl.a. er taget hensyn til følgende forhold :

a) at der på grund af en række omstændigheder var opstået forholdsvis høje bruttosalgspriser (2),

b) at importørerne derfor indrømmede forhandlerne store, men stærkt varierende rabatter på bruttosalgspriserne,

c) at der herved opstod en uigennemskuelig situation på traktormarkedet til skade for aftagerne/landbrugerne.

Ifølge Vimpoltu har beslutningen til formål at fjerne uigennemskueligheden på markedet for landbrugstraktorer, især i aftagernes/landbrugernes interesse.

(16) Det har ved undersøgelsen vist sig, at Vimpoltu i 1979 indbød forhandlerforeningerne SMECOMA og BOVAG (3), som repræsenterer næsten alle forhandlere af landbrugstraktorer i Nederlandene, til en drøftelse for at undersøge, hvad der kunne gøres for at afhjælpe den dalende omsætning og de relativt høje bruttosalgspriser og høje rabatter til forhandlerne. Selv om denne drøftelse mellem Vimpoltu og SMECOMA og BOVAG ikke førte til overensstemmelse med hensyn til Vimpoltu-beslutningen, svarer niveauet for maksimumsrabatterne til de ønsker, som forhandlerforeningerne havde givet udtryk for under drøftelserne. For forhandlerne var det imidlertid meget vigtigt, at en maksimumsrabat var ledsaget af bruttosalgspriser, som de kunne acceptere, og rimelige priser for de brugte traktorer, som blev taget i bytte.

(17) I henhold til beslutningen er det ved salg af traktorer til forhandlere forbudt importørerne at give rabatter på over 25 % af bruttosalgsprisen pr. forhandler og pr. traktor, inklusive enhver omsætningsbonus, særlige præmier og andre godtgørelser.

(18) Med hensyn til betalingsbetingelserne er det fastlagt, at leveringen som regel skal ske mod kontant betaling ; ved kreditydelse og/eller finansiering skal der beregnes en rente på grundlag af den gældende diskonto for veksler forhøjet med mindst 3 %.

(1) »Landbouwmechanisatie 29« (6. juni 1978) : artikel af hr. Crucq.

(2) Bruttosalgspriserne er vejledende priser, som fastsættes af hver importør for de af ham indførte traktorer, for at forhandlerne kan anvende dem over for forbrugerne.

(3) BOVAG, Bond van Motorvoertuigbedrijven, afdeling mechanisatiebedrijven en SMECOMA, Stichting Sectie Mechanisatiebedrijven.

(19) Med hensyn til leveringsbetingelserne er det bestemt, at nettoprisen til forhandlerne skal baseres på levering franko forhandlerens lager inklusive færdiggørelses- og leveringsomkostninger, som normalt er for importørens regning.

(20) Der er udarbejdet særlige bestemmelser med hensyn til ekstraordinære salgskampagner. De nedsatte salgspriser samt datoerne for begyndelsen og afslutningen på kampagnen skal meddeles sekretariatet, og de i henhold til beslutningen tilladte maksimumsrabatter skal overholdes. Desuden skal de øvrige importører underrettes om kampagnen inden ti dage efter at den indledes.

(21) Er der formodning om, at beslutningens bestemmelser er blevet overtrådt, underkastes importørerne en undersøgelse, som omfatter direkte revisionskontrol, og importøren skal på begæring fremlægge en erklæring fra egen revisor.

(22) Konstateres der en overtrædelse, pålægges den overtrædende virksomhed en bøde på højst 10 000,— hfl. pr. tilfælde og/eller pr. leveret traktor. Beløbets størrelse fastlægges efter overtrædelsens grovhed. Handlemåder, der klart afviger fra de sædvanlige, og som tilsigter at yde en ekstrarabat ud over den tilladte maksimumsprocent, anses for overtrædelser af de aftalte fremgangsmåder.

(23) Desuden havde alle importører pligt til inden beslutningens ikrafttrædelsesdato, dvs. 1. september 1980, at offentliggøre deres nye prislister og udveksle dem indbyrdes, og de er forpligtet til at gøre det samme hver gang, de ændrer deres priser. Det fremgår af undersøgelsen, at der siden den 1. september 1980 rent faktisk har fundet en udveksling af bruttosalgspriser sted mellem importørerne.

(24) Importørerne påtog sig en forpligtelse til i enhver henseende at medvirke til de foranstaltninger til offentliggørelse af de reelle byttepriser for brugte traktorer, som måtte blive truffet i samarbejde med forhandlerorganisationerne.

(25) Foruden den ovenfor beskrevne Vimpoltubeslutning foreligger der i markedssektoren en beslutning om offentliggørelse af lister med byttepriser for brugte traktorer. Denne beslutning er truffet af Centraal orgaan mechanisatiebedrijven C.O.M. [1] og tilsigter fra 1981 at udvide det siden 1962 eksisterende C.O.M.-priskatalog til også at omfatte byttepriser for brugte traktorer. Som svar på Kommissionens anmodning om oplysninger meddelte C.O.M., at grunden hertil var, at den landbrugsfaglige presse var mere interesseret i offentliggørelsen af byttepriser end af salgspriser. Desuden erkendte C.O.M., at forhandlernes (jf. pkt. 16) og forbrugernes ønsker som læsere af landbrugsbladene hermed blev opfyldt.

(26) De byttepriser for brugte traktorer, der optages i priskataloget, er vejledende priser, som indsamles af C.O.M.'s prislisteudvalg gennem forespørgsler hos forhandlerne.

(27) C.O.M.'s prislisteudvalg offentliggør to gange årligt byttepriseniveauet. Som svar på Kommissionens anmodning om oplysninger meddelte C.O.M., at repræsentanter for Vimpoltu og for den landbrugsfaglige presse ikke var medlemmer af udvalget, men at de overværede møderne. Af C.O.M.'s skrivelse af 29. august 1980 til medlemmerne for prislisteudvalget for brugte landbrugstraktorer fremgår det imidlertid, at også repræsentanter for Vimpoltu skulle deltage i et bestemt møde. I svaret på klagepunkterne, som også var rettet mod C.O.M.-beslutningen, har C.O.M. meddelt, at den vil bringe denne deltagelse af repræsentanter for Vimpoltu til ophør.

(28) Desuden der i denne markedssektor en beslutning om generelle handelsbetingelser for landbrugsmaskiner (Algemene Handelsvoorwaarden Landbouwwerktuigen (AHL)). Disse betingelser er fastlagt i samråd med Stichting Mechanisatie Centrum i Wageningen af Vimpoltu, Cebeco Handelsraad, Vereniging van Regionale Importeurs en Groothandelaren in Land- en Tuinbouwmachines, Vereniging van Handelaren in Landbouwwerktuigen en Tractoren, SMECOMA, BOVAG, Vereniging van Importeurs en Fabrikanten van en Grootehandelaren in melkwinning- en bewaarapparatuur og med Landbouwschap (offentlig-retlig producentorganisation for landbruget).

(29) AHL kan erklæres anvendelige på alle tilbud, ordrer og salgsaftaler vedrørende landbrugsmaskiner og -redskaber bestemt til aftagere, som har bopæl eller er hjemmehørende i Nederlandene, og som anvender disse køretøjer, (herunder landbrugstraktorer) eller lader dem

[1] C.O.M. er et samarbejdsorgan for to forhandlerforeninger, BOVAG og 'SMECOMA.

anvende. AHL kan anvendes i alle handelsled og tager sigte på transaktioner vedrørende nye maskiner og redskaber. Det fremgår af de oplysninger, som Kommissionen har modtaget, mens undersøgelsen stod på, at et betydeligt antal fabrikanter og importører anvender AHL.

(30) AHL indeholder bestemmelser om bl.a. prisændringer, overdragelse af ejendomsret og risiko, betalingsbetingelser ibrugtagning af traktorerne, garanti, ansvar, reklame, eftersalgsservice og bilæggelse af tvister. Bestemmelserne suppleres desuden af en voldgiftsordning.

II. RETLIG VURDERING

A. Anvendelse af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1

(31) I medfør af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1, er aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelige med fællesmarkedet og forbudt.

(32) Vimpoltu er en sammenslutning af virksomheder, som driver handel med landbrugsmaskiner, herunder landbrugstraktorer, og er således en sammenslutning af virksomheder efter EØF-traktatens artikel 85, stk. 1.

(33) Vimpoltu-beslutningen er en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder, som omfattes af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1.

(34) Vimpoltu-beslutningen har til formål eller til følge, at konkurrencen inden for fællesmarkedet begrænses.

a) *Vimpoltu-beslutningens konkurrencebegrænsende følger*

(35) Ordningen med maksimale rabatter og fastlagte leverings- og betalingsbetingelser (jf. pkt. 17 til 20) har til følge, at

1. importørerne hindres i at tiltrække nye kunder ved hjælp af højere rabatter eller gunstigere leverings- og betalingsbetingelser,
2. forhandlerne hindres i at opnå de rabatter og leverings- og betalingsbetingelser, som de ville kunne opnå, hvis der ikke var pålagt et maksimum, og hvis konkurrencen på markedet kunne finde sted uden sådanne begrænsninger; følgelig kan forhandlerne ikke videregive en del af en eventuel højere rabat til deres aftagere.

(36) De særlige regler med hensyn til ekstraordinære salgskampagner har til følge, at importørerne ikke er helt frit stillede med hensyn til at foretage sådanne kampagner uden forinden at underrette Vimpoltu's sekretariat og de andre importører.

(37) Proceduren i tilfælde af en formodning om overtrædelse (jf. pkt. 21) samt bestemmelsen om at pålægge bøder (jf. pkt. 22) styrker Vimpoltu-beslutningens konkurrencebegrænsede karakter, da de tilskynder importørerne til at overholde Vimpoltu-beslutningens bestemmelser.

(38) Den indbyrdes udveksling af prislister (jf. pkt. 23) kan have til følge, at importører, som principielt fastsætter deres salgspriser individuelt, ved fastsættelsen af nye priser bliver påvirket af prisniveauet for deres konkurrenters varer, således at prisændringer ikke udelukkende finder sted på grund af ændrede markedsforhold, ligesom prisniveauet kan være anderledes, end det ville have været tilfældet, hvis dette system med udveksling af prisoplysninger ikke fandtes. Desuden kan et sådant system med udveksling af prisoplysninger have til følge, at der til en vis grad dannes et ensartet prisniveau, ved at muligheden for at operere med priser, som afviger stærkt fra gennemsnittet, udelukkes. Yderligere kan systemet med bruttosalgspriser, som fastsættes af de enkelte importører ikke blot få indflydelse på konkurrencen inden for samme mærke (intrabrand-konkurrence), ved at forhandlerne af et bestemt mærke tilskyndes til at overholde den vejledende pris, men desuden på konkurrencen mellem forskellige mærker (interbrand-konkurrence), ved at samtlige importører får mulighed for med en rimelig grad af sikkerhed at forudsige, hvilken prispolitik deres konkurrenter vil følge (jf. EF-Domstolen, 17. oktober 1972 i sag 8/72 VCH Kommissionen, 8/72 Sml. 1972, s. 251, præmis 21).

(39) Vimpoltu-beslutningens konkurrencebegrænsede karakter forstærkes ved C.O.M.'s beslutning om udveksling og offentliggørelse af byttepri-

serne for brugte traktorer og Stichting Mechanisatie Centrum's beslutning om at fastlægge generelle handelsbetingelser (AHL). Sidstnævnte har til formål at regulere vigtige sekundære konkurrenceelementer, det være sig i frabrikant- og importørledet eller i forhandlerledet. Ved hjælp af ovennævnte bestemmelser (jf. pkt. 30) kan der, især da de anvendes af et betydeligt antal importører og forhandlere, skabes en større ensartethed i handelsbetingelserne, end det ville være tilfældet uden AHL, og følgelig øger AHL Vimpoltu-beslutningens konkurrencebegrænsede virkning.

(40) Vimpoltu-beslutningen påvirkes særlig af C.O.M.-beslutningens eksistens af følgende grunde. Vimpoltu-repræsentanternes tilstedeværelse på møderne i prislisteudvalget sætter dem i stand til at øve indflydelse ved udarbejdelsen af listerne over byttepriser, således at priserne holdes på et så lavt niveau som muligt. Derved hindres det, at den potentielle priskonkurrence, som er udelukket på grund af Vimpoltu-beslutningen om rabatter ved køb af en ny traktor, ville kunne forskyde sig i retning af en konkurrence med hensyn til byttepriser på brugte traktorer. Foruden at bidrage til at skabe en samordnet praksis har Vimpoltu-repræsentanternes tilstedeværelse på ovennævnte møder på denne måde givet dem mulighed for at foretage en efterkontrol af, om det ønskede prisniveau for brugte traktorer overholdes i praksis, således at disse priser får en forpligtende og tvingende karakter. Derved virker C.O.M.-beslutningen som en forstærkning og en sikring af Vimpoltu-beslutningen.

(41) Da C.O.M. har givet tilsagn om at bringe Vimpoltu-repræsentanternes tilstedeværelse på møderne i prislisteudvalget til ophør, har Kommissionen imidlertid ikke nedlagt forbud mod C.O.M.-beslutningen. Kommissionen har dog udtrykkeligt forbeholdt sig at forbyde den, såfremt det måtte vise sig, at der foreligger aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis, som træder i stedet for Vimpoltu-beslutningen, eller såfremt C.O.M. og Vimpoltu ved fælles aftale skulle indlede en konkurrencebegrænsende praksis med hensyn til byttepriser for brugte traktorer.

(42) Vimpoltu-beslutningen kan begrænse konkurrencen mærkbart, da den omhandler varer, som udgør ca. 90 % af det samlede nederlandske marked for landbrugstraktorer.

b) *Vimpoltu-beslutningens potentielle indflydelse på handelen mellem medlemsstater*

(43) Ovennævnte beslutning, hvis anvendelse omfatter en medlemsstats samlede område, og som vedrører varer, som næsten udelukkende indføres fra andre medlemsstater, kan påvirke handelen mellem medlemsstaterne, da den med en tilstrækkelig grad af sandsynlighed kan øve en direkte eller indirekte, aktuel eller potentiel inflydelse på handelsstrømmene mellem medlemsstaterne på en måde, der kan skade målsætningen vedrørende et enhedsmarked for medlemsstaterne. På grund af de pågældende varers oprindelse og omfang kan de nævnte konkurrencebegrænsninger få handelsstrømmene i den pågældende sektor til at udvikle sig anderledes, end det ellers ville have været tilfældet.

(44) Hertil skal desuden bemærkes, at nævnte beslutning vedrører videresalg i Nederlandene af importerede traktorer, der næsten udelukkende stammer fra andre medlemsstater. Virksomheder i andre medlemsstater, som ønsker at sælge traktorer i Nederlandene, kan på grund af disse begrænsninger få lagt betydelige hindringer i vejen for deres salgspolitik og deres indbyrdes konkurrence, fordi de er nødt til at anvende distributionskanaler, hvor der opereres med de samme salgsbetingelser. Dette kan endog have til følge, at eksportmulighederne til Nederlandene begrænses for de øvrige medlemsstaters virksomheder, hvad enten der er tale om fabrikanter eller forhandlere. Denne tilsyneladende uforståelige indstilling kan kun forklares, dersom den betragtes som den pris, der må betales for i videst muligt omfang at begrænse priskonkurrencen mellem virksomhederne og for således at fastfryse de forskellige producenters markedsandele på et marked i tilbagegang.

(45) Forpligtelsen til at anvende de af Vimpoltu-medlemmerne individuelt fastsatte bruttosalgspriser og til indbyrdes at udveksle disse samt tillige at gøre dette ved hver efterfølgende prisændring kan ligeledes påvirke handelen mellem medlemsstaterne. En generel anvendelse af forpligtelsen til at udveksle prisoplysninger, hvis konkurrencebegrænsende aspekter blev beskrevet under pkt. 38, kan have til følge, at prisniveauet i de virksomheder, som deltager heri, er forskelligt fra det niveau, der ville være opstået uden denne forpligtelse, hvilket direkte kan påvirke importen af traktorer i Nederlandene. At disse bruttosalgspriser gælder som vejledende priser for forhandlere og ikke har forpligtende karakter, ændrer intet.

B. **EF-traktatens artikel 85, stk. 3, anvendes ikke**

(46) I medfør af EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i stk. 1 erklæres for uanvendelige på enhver aftale mellem virksomheder, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

(47) De ovenfor beskrevne bestemmelser i Vimpoltu-beslutningen opfylder imidlertid ikke de krav, som stilles i artikel 85, stk. 3.

(48) Vimpoltu-beslutningen skulle ifølge anmeldelsen i denne sag føre til gennemsigtighed på det nederlandske traktormarked, især for landbrugerne, og til en generel nedsættelse af bruttosalgspriserne og rabatterne på traktorer i Nederlandene.

(49) Det er først og fremmest importører og forhandlere, som drager fordel af Vimpoltu-beslutningen, uden at en rimelig andel af disse fordele kommer landbrugerne til gode. Importørerne og forhandlerne søger ved hjælp af beslutningen at opretholde et fastlagt prisniveau, hvorved konkurrencen begrænses. Der er stor chance for, at markedets eventuelle større gennemsigtighed for landbrugerne ikke kan udnyttes af dem til ved forhandlinger at opnå gunstigere betingelser, fordi priskonkurrencen mellem importørerne og rabatkonkurrencen mellem forhandlerne er begrænset.

(50) Endelig sætter nævnte system importørerne i stand til at begrænse konkurrencen med hensyn til en betydelig del af de pågældende varer; da de pågældende varer tegner sig for en markedsandel på 90 %, har de udenlandske leverandører og de indenlandske aftagere næppe nogen mulighed for at slippe udenom.

(51) Da de konkurrencebegrænsninger, der er knyttet til Vimpoltu-beslutningen, af de ovenfor anførte grunde er overtrædelser af artikel 85, stk. 1, og da der ikke kan meddeles fritagelse i henhold til artikel 85, stk. 3, må de forbydes.

C. **Anvendelse af artikel 3 i forordning nr. 17**

(52) Konstaterer Kommissionen efter begæring eller på eget initiativ, at der foreligger en overtrædelse af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1, kan den i henhold til artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 17 ved beslutning pålægge de deltagende virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder at bringe de konstaterede overtrædelser til ophør.

(53) Da Vimpoltu-beslutningen af 27. maj 1980 af de ovenfor anførte grunde er en overtrædelse af artikel 85, stk. 1, skal sammenslutning af virksomheder og de pågældende virksomheder øjeblikkeligt bringe denne overtrædelse til ophør og afholde sig fra enhver aftale eller samordnet praksis, som har samme formål eller samme følger —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Beslutningen af 27. maj 1980, som er vedtaget af »Vereniging van Importeurs van en Groothandelaren i land- en tuinbouwmachines Vimpoltu« og hvorved der fastsættes maksimumsrabatter, leverings- og betalingsbetingelser samt bestemmelser med hensyn til særlige salgskampagner og gensidig udveksling af prisoplysninger, er en overtrædelse af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1.

Artikel 2

Der kan ikke indrømmes fritagelse til den i artikel 1 nævnte beslutning i medfør af EØF-traktatens artikel 85, stk. 3.

Artikel 3

Det pålægges »Vereniging van Importeurs van en Groothandelaren in land- en tuinbouwmachines' Vimpoltu« øjeblikkelig at bringe anvendelsen af den i artikel 1 nævnte beslutning til ophør. Desuden forbydes det Vimpoltu fremtidig at træffe foranstaltninger med samme formål eller følger som den i artikel 1 nævnte beslutning.

Artikel 4

Det pålægges »Vereniging van Importeurs van en Groothandelaren in land- en tuinbouwmachines Vimpoltu« at underrette medlemmer om denne beslutning inden for en måned efter meddelelsen heraf, og at oplyse Kommissionen om den måde, hvorpå dette er sket.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til »Vereniging van Importeurs van een Groothandelaren in Land- en Tuinbouwmachines Vimpoltu«, Haag, Nederlandene.

Denne beslutning kan tvangsfuldbyrdes i medfør af artikel 192 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 1983.

På Kommissionens vegne

Frans ANDRIESSEN

Medlem af Kommissionen